Aan:
De vaste Kamercommissie voor Economische Zaken en Klimaat
cc de Minister voor Economische Zaken en Klimaat

Datum: 05-02-2020

Onderwerp:
AO 12 februari 2020 - Benut Zon op dak SDE potentieel voor Urgenda doel

Geacht Kamerlid,

We verzoeken u het volgende te bepleiten in het AO Klimaat en Energie van 12 februari 2020.
Nederland lijkt de doelen voor dit jaar voor 14% hernieuwbare energie en 25% CO_2-emissie-reductie niet te gaan halen. Tegelijkertijd worden nu wel duizenden snel te realiseren zon-op-dak projecten afgewezen vanwege het taakstellende SDE+-budget. Deze projecten zouden de doelen dit jaar juist binnen handbereik brengen. Wij pleiten er daarom voor om het budget van de afgelopen najaarsronde met terugwerkende kracht te verhogen zodat projecten toch nog beschikt en gerealiseerd kunnen worden. Dit levert naar schatting dit jaar nog indicatief een halve Mton CO_2-reductie en 1,5 TWh extra duurzame energie op, tegen kasuitgaven van 55 mln. per jaar.

De sterk overtekende SDE+-najaarsronde 2019 laat zien dat er wederom een toegenomen interesse is voor Zon-PV-projecten. Er zijn 7.251 aanvragen ingediend (4,4 TWh /jaar). Dit is grotendeels zon op dak naast zon op land. Naar schatting zullen zo'n 6.000 (2,5 TWh/jaar) panklare initiatieven voor zon op dak die wel in het elektriciteitsnet passen, géén SDE+-beschikking krijgen. Ook in nieuwe rondes is de kans op SDE+-subsidie voor deze projecten laag omdat zon op dak later aan de beurt komt in de SDE+ dan andere technieken. Dit terwijl deze projecten juist op breed draagvlak kunnen rekenen, zowel bij uw Kamer als bij gemeenten de voorkeur hebben en in lijn zijn met de Zonneladder (eerst daken).

De massale afwijzing van deze projecten levert een situatie op die onwenselijk is voor ondernemers, gemeenten en maatschappelijke organisaties (o.a. binnen de vorming van regionale energiestrategieën) die eigen daken willen vergroenen: hun voorbereidingen zullen voor niets blijken te zijn. Dit doet afbreuk aan het noodzakelijke lokale draagvlak: zonne-energie is bij uitstek een techniek die vele doelgroepen in staat stelt te participeren in de energietransitie.

Normaal gesproken is een lagere kans voor de "duurdere" toepassingen een begrijpelijk gevolg van het doel van het SDE+-instrument: zo goedkoop mogelijke schone stroom realiseren. Echter, wij stellen dat hier nu sprake is van een bijzondere situatie, het is geen normaal jaar. Als geen andere techniek kunnen zon op dakprojecten zeer snel gerealiseerd worden en dus bijdragen aan de nu geldende energie- en klimaatdoelen:

- ✓ 14% duurzame energie in 2020
- ✓ 16% duurzame energie in 2023
- ✓ 25% CO_2-emissiereductie in 2020
- ✓ 35 TWh Hernieuwbaar op Land in 2030 (Klimaatakkoord)

Daarnaast staat zon-PV op dak bovenaan de voorkeursvolgorde van de "Zonneladder", zoals vastgelegd in de (concept) Nationale Omgevingsvisie.

De Klimaat- en Energieverkenning van PBL en een nadere analyse van PBL in december laten zien dat Nederland niet zal voldoen aan de twee doelen voor 2020: het halen van het Europese doel van 14% duurzame energie en het Urgendadoel van 25% CO_2-emissiereductie.

Het niet halen van de duurzame energie en CO_2-doelen gaat de Nederlandse overheid veel geld kosten. De Europese Commissie heeft een boete aangekondigd als de doelstelling van 14% energie uit duurzame bron dit jaar niet wordt gehaald. De duizenden afgewezen zon-op-dak projecten bieden dan ook een uitgelezen kans een boete te voorkomen of te beperken. In de SDE+-regeling moeten zon-op-dak-projecten immers binnen anderhalf jaar gerealiseerd zijn. Een deel kan dit met wat extra moeite al binnen een jaar.

Wij pleiten daarom voor het met terugwerkende kracht opplussen van het SDE+-budget voor de najaarsronde 2019 met 2,5 miljard euro. Het geld hiervoor is reeds met de Opslag Duurzame Energie opgehaald. Afgelopen mei becijferde de Algemene Rekenkamer dat 2,5 miljard euro aan SDE+-gelden op de plank blijft liggen door de te behoudende wijze van begroten[1]. Een deel van deze projecten zal (tijdig) gerealiseerd worden om mee te tellen voor de beide 2020-doelen en daarmee nog dit jaar leiden tot 0,5 Mton aan extra CO_2-reductie en tot 1,5 TWh extra duurzame energie[2]. Dit laatste schuift het aandeel duurzaam in de totale energievraag op met 0,3%. Voor deze hoeveelheid bedragen de kasuitgaven dit jaar indicatief 55 miljoen[3]. Omdat deze projecten in de jaren na 2020 het hele jaar zullen draaien en een deel na 2020 gerealiseerd zal worden is de bijdrage aan de CO_2-reductie en duurzame energieproductie dan flink hoger, tegen ook hogere kasuitgaven.
De ondertekenaars zullen zich tot het uiterste inspannen om zon op dak projecten te stimuleren.

Met ons voorstel wordt een acuut probleem voor een groot deel opgelost. Voor de komende jaren is het wat ons betreft zaak om initiatieven van ondernemers en maatschappelijke partijen voor zon op

[1] Zie: Algemene Rekenkamer, 15 mei 2019: Resultaten Verantwoordingonderzoek Ministerie Economische Zaken en Klimaat
[2] Met 2,5 miljard aan beschikkingen kan bij een maximaal subsidiebeslag van 5,5 ct./kWh, er voor 45 mrd TWh duurzame productie een beschikking krijgen, voor de gehele subsidieperiode van 15 jaar. We gaan uit van 50% (tijdige, in 2020) realisatie. Dus per jaar is dit 45 TWh x 50% / 15 jaar is 1,5 TWh extra duurzame elektriciteit (5,4 PJ). Per kWh duurzame elektriciteit wordt dit jaar 350 gram CO_2-emissie vermeden, dus dit is in totaal 0,5 Mton CO_2-emissiereductie.
[3] 2,5 miljard met 50% (tijdige, in 2020) realisatie gedeeld door 15 jaar en uitgaande van 2/3 kasuitgaven van de te beschikken bedragen (indicatie Algemene Rekenkamer) = 2.500 x 50% / 15 jaar x 2/3 = 55 mln.

dak mogelijk te maken en zo invulling te geven aan gedragen lokale energiestrategieën. Hierover gaan wij graag met u in gesprek.

Met vriendelijke groet en hoogachtend,

Energie Samen, Siward Zomer, directeur

FME, Ineke Dezentjé Hamming, voorzitter

Gemeente Amsterdam, Marieke van Doorninck, wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling en Duurzaamheid

Gemeente Den Haag, Liesbeth van Tongeren, wethouder Duurzaamheid en Energietransitie

Gemeente Utrecht, Lot van Hooijdonk, wethouder Mobiliteit, Energie en Groen

Gemeente Rotterdam, Arno Bonte, wethouder Duurzaamheid, Luchtkwaliteit & Energietransitie

Greenpeace, Faiza Oulahsen, campagne directeur

Holland Solar, Peter Molengraaf, voorzitter

MVO- Nederland, Michel Schuurman, directeur Economie & Politiek

Natuur & Milieu, Marjolein Demmers, voorzitter

NVDE, Olof van der Gaag, directeur

Techniek Nederland, Doekle Terpstra, voorzitter

Urgenda, Marjan Minnesma, directeur

Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Albert Vermuë, directeur